

ΚΑΝΙΣΚ(Χ)Ι(ΟΝ)

1504, 9 Απριλίου

«... ὁ ῥηθείς εὐγενῆς Βενετιῶν μισέρ Μιχαήλ Τρός παροῦνος Κορυφῶν παρῶν σωματικῶς καί ἐκουσία αὐτοῦ τήν βουλῇ καί θελήσει ὁμολόγησεν καί εἶπεν ὅτι ἔδωσεν καί σωματικῶς ἐπαρέδωσεν εἰς ὄνομα κανύσχυ πρὸς τόν παρόντα Καλο Ἰωάννη Ραφομανύκη κάτοικον Κορυφῶν καί Δημήτρη Μερκούρη ἀπὸ χωρίον τῆς Κληματίας ἐξαδέλφους δι' αὐτῶν δέ καί πρὸς τοὺς αὐτῶν κληρονόμους καί διαδόχους ἀπὸ τήν σήμερον καί εἰς τόν αἰῶνα τόν ἅπαντα τινά τόπον λόγγον γῆν μοδίων δύο διακείμενον εἰς τήν περιοχὴν χωρίου τῆς Κληματίας πλησίον ἀμπελίου Ἰωάννη Βασιλάκη καί ἐτέρου τόπου τῆς εἰρημένης μπαρουνίας ὅπως ὁ ῥηθείς Ἰωάννης ὁ Ραφομανύκης καί Δημήτρης ὁ Μερκούρης καί οἱ κληρονομοδιαδόχοι αὐτῶν ὀφείλουν ἔχειν τόν αὐτόν εἰρημένον τόπον γῆν μοδίων δύο ὡς ἄνωθεν τοῦ κρατοῦν καί καλιεργοῦν καί ἀεὶ νέμονται καί ποιοῦν ὡς θέλουν καί βούλονται μέ τά τοιαύτης συμφωνίας καί τρόπου ὅτι αὐτοὶ οἱ ῥηθέντες Ἰωάννης καί Δημήτρης καί οἱ κληρονομοδιαδόχοι αὐτῶν νά ὀφείλουν νά δίδουν καί νά πληροῦν τό κατ' ἔτος ἀνύστερρύτως καί ἀδιαλείπτως πρὸς τήν εἰρημένην μπαρουνίαν διὰ κανύσχυ καί εἰς ὄνομα κανυσχίου διὰ τόν αὐτόν εἰρημένον τόπον γῆν μοδίων δύο ὡς ἄνωθεν συτάρν δεκάλυτρα δύο ἔτι δέ νά ὀφείλῃ νά πληρώνη καί τό γήμουρον, ἡγουν τό δέκατον τόν καθ' ἓν χρόνον πῶσον ἔαν τό φυτεύσῃ κλήματα, ὅσον ἀπὸ ἥτι ἕτερον σπείρουν καί φυτεύσουν παραδίδοντας αὐτόν κατὰ τήν συνήθειαν ἀφ' οὗ καί εἰς νομήν τοὺς ἔθεσεν διὰ κονδυλίου ὡς τὸ συνήθες Κορυφῶν ...».

24

1487-1635. Νοταριακές πράξεις. Χανδακας.

Γεωργία - Παναγιώτα Διμνίου, «Ἡ δίκαιη διαίτησις στο κρητικό δίκαιο», *Τάλως* 8 (2000), σ. 115 αρ. 1, σ. 120-121 αρ. 7, σ. 123-124 αρ. 9.

25

1488-1489. Νοταριακές πράξεις. Κέρκυρα.

Δ. Καρύδης, «Νοταριακές πράξεις Κορυφῶν (1488-1489)», *Περὶ Ἱστορίας* 3 (2001), σ. 79-93, αρ. 1-12.

25α

1490-1496. Σουλτανικοί ορισμοί. Κωνσταντινούπολη

Σ. Λάμπρος, «Ἑλληνικά δημόσια γράμματα τοῦ σουλτάνου Βαγιαζήτ Β'», *Νέος Ἑλληνομνήμων* 5 (1908), σ. 160-166, αρ. 1-5.

25β

1490-1724. Διοικητικά έγγραφα. Κωνσταντινούπολη, Νάξος.



Π. Ζερλέντης, *Α. Γράμματα τῶν τελευταίων Φράγκων δουκῶν τοῦ Αἰγαίου Πελάγους (1438-1565), Β. Ἰωσήφ Νάκης Ἰουδαῖος Δοῦξ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους (1566-1579). Γ. Τὸ Σαντζὰκ τῶν νήσων Νάξου, Ἄνδρου, Πάρου, Σαντορήνης, Μήλου, Σύρας (1579-1621)*, Ἑρμούπολις 1924, σ. 61-63, 72-74, 78, 85-86, 105-109, 113-115⁴.

26

1491. Δίγλωσση δικαστική απόφαση του καρδινάλιου-μεγάλου μαΐστρου Ρόδου P. D' Abusson και του συμβουλίου. Ρόδος.

Ζ. Τσιρπανλής, «Τιμωρία παροίκου τῆς Ῥόδου στὰ χρόνια τῶν Ἰπποτῶν (1491). Μία πράξη “ἀντιστάσεως κατὰ τῆς ἀρχῆς”», *Βυζαντιναὶ Μελέται* 1 (1958), σ. 66-70 (= Τσιρπανλής, *Ρόδος και Νότιες Σποράδες*, σ. 231-234).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ, ΛΕΓΕΤΑΙ Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΠΑΡΟΙΚΟΥ

1491, 4 Ιανουαρίου

«... Εδίαβασασιν εμπρὸς εἰς τὸν ἐπιστάτοιο⁴ αφεντην τον καρδιναλιῶ και μεγα μαΐστοραν Ροδου και εἰς τὴν ευγενεστατη του βολην τὴν εξετασην οπου εγγεινεται απανο εἰς το πτεσιμον οπου επικεν ο... υποτακτικος του θωπιταλιου, εἰς τον καστελανον τον Γριαντον, και εγγοικοντας και εγγοριζοντας με αξιοπιστες μαρτυριες πως ο λεγομενος Αντονης εσικοσεν και εβαλεν χερειν και επιρην απο τας χυρας του λεγομενου καστελανου τον σκορον ...

Το οπιον πτεσιμον του λεγομενου Αντονη οπου ετανισεν χερειν και επιρην απο τας χυρας του καστελανου οπου ενεν στον τοπο της αφεντηας, επτεσεν εἰς τιν μεγαλοσινιν της αφεντηας, και δι αυτο ενγιζιτον να χασι τιν ζων του και απασα χαριταν απου ελαβεν απου τιν Ρελιζιον, διατη εβρεθιν αχαριστος, και τον αχαριστον ε δορεαι αναστρεφοντε.

Δια τουτο υς παραδιγμα τον παντον υποτακτικον της αφεντιας μας, ο λεγόμενος ενδεσιμοτατος αφεντης μετα τιν τιμιμενιν του βολην θελοντας εἰς αυτον τον Αντονιον τον πτεστιν με τιν φιλανθρωπιαν του, πηει κρισιν και δυδει αποφασιν πως, κατὰ τους νομους, ο λεγομενος Αντονης εχασεν πασα πρεβελετζιον τις ελευθεριας του, οπου επεραλαβεν υς κερων περασμενον απο της αφεντιας, και οριζι νανεν παρικος ος καθος υτον προτα, και παλιν να τον δεσου εἰς το πιλιριν, εἰς εκινον τον τοπο οπου επτεσε και εντισταθν τον καστελανον, και να τον δεσουν ρ κορπους με το μονεβρο, και να σταθη δεμενος εκυ διο ορες, και επιτα να τον βάλουν σтин φυλακιν να σταθι διο μινες ... και εδοκασιν τον λεγομενον Αντονη εἰς τας χυρας του ευγενους φρα Γιλιαμου Σεστρε και λοκοτενεντος του ευγενεστατου κατελανου της Ροδου, να πειησει τὴν τελιοσιν τεις αποφασις».

4. Στο λήμμα αποδελτιώνονται τα ελληνικά έγγραφα. Πρβλ. σχετικά και Γκίνης, *Περίγραμμα λήμματα* 88, 91 και 112 στα οποία έχουν συμπεριληφθεί μεταφράσεις οθωμανικών εγγράφων.

